

Студент 4 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Анотація. Розглянуто основні поняття інноваційного проекту, визначено етапи та завдання менеджерів щодо його реалізації.

Аннотация. Рассмотрены основные понятия инновационного проекта, определены этапы и задания менеджеров относительно его реализации.

Annotation. The basic concepts of innovative project, certain stages and tasks of managers, are considered in relation to its realization.

Ключові слова: управління персоналом, інноваційний проект, рівні управління.

У сучасних умовах економічного розвитку впровадження інноваційної діяльності на підприємстві є однією з головних конкурентних переваг, що обумовлює актуальність теми цього дослідження.

Поняття "інноваційний проект" може розглядатися у декількох аспектах:

- як сукупність заходів для досягнення інноваційної мети;
- як процес здійснення інноваційної діяльності;
- як пакет документів, що обґрунтовує та описує ці заходи.

Ці три аспекти підкреслюють значення інноваційного проекту як форми організації та цільового управління інноваційною діяльністю. Інноваційний проект становить систему процесів, взаємообумовлених та взаємопов'язаних за ресурсами, терміном та стадіями.

Формування інноваційних проектів для вирішення найважливіших науково-технічних проблем забезпечує комплексний, системний підхід. Залежно від виду проекту в його реалізації можуть брати участь різноманітні організації проектного та промислового профілю.

За іншим визначенням, це система взаємопов'язаних цілей і програм їх досягнення, яка становить комплекс науково-дослідних, дослідно-конструкторських, виробничих, організаційних, фінансових, комерційних та інших заходів, відповідно організованих, оформлених комплектом проектною документації, що забезпечують ефективне вирішення конкретного науково-технічного завдання (проблеми), вираженого в кількісних показниках, і сприяють інновації [1].

Важливою умовою здійснення інноваційного проекту є відбір надійної бази прогнозування та аналізу нововведень і залучення до участі в проекті спеціалістів-професіоналів вищого класу, висококваліфікованих виконавців, відповідальних засновників, зацікавлених в успіху реалізації всіх етапів нововведень [2, с. 218–219].

Отже, інноваційний проект повинен розвиватися в рамках необхідних і достатніх умов та раціональних обмежень. Кожен проект починається з чіткої постанови його мети, попереднього визначення головних етапів його реалізації, спрямованих на розв'язання таких завдань:

1. Забезпечення найповнішої й ефективнішої взаємодії всіх підрозділів, зайнятих упровадженням інновацій, тобто на підприємстві впроваджуються певні заходи, що виконуються виконавчими підрозділами, які займаються реалізацією інноваційних проектів, стимулюється їх робота для досягнення максимально ефективного результату.
2. Вивільнення вищого рівня менеджменту від функцій оперативного керівництва і координації впровадження інновацій.

На підприємстві проводиться перерозподіл працівників за виконанням ними певних функцій у сфері розробки та реалізації інноваційних ідей.

Підвищення оперативності поточного менеджменту та відповідальності окремих виконавців, зайнятих розробкою і впровадженням інновацій, за результати і терміни виконання робіт.

3. Забезпечення ефективного контролю за виконанням запланованих робіт, що створює основу для дієвого адміністративного регулювання і мотивування вищих результатів робіт з якості і термінів.

4. Встановлення основних критеріїв (показників) ефективності інноваційного проекту та розрахунок показників ефективності альтернативних варіантів проекту з урахуванням ймовірності їх реалізації.

Переважає більшість інноваційних промислових проектів передбачає випуск нової продукції. Прийняття рішення щодо втілення певного проекту в життя приймається після ретельного вивчення всіх чинників, що впливатимуть на його реалізацію. Від цього залежать обсяги коштів, які потрібно вкласти у проект і які можна буде отримати від реалізації нової продукції протягом її життєвого циклу. Здебільшого реалізація інноваційних проектів вимагає значних фінансових вкладень, які інвестори очікують повернути.

5. Порівняння і вибір варіанта інноваційного проекту для реалізації. Залежно від характеру, масштабів проекту в його реалізації можуть брати участь до кількох десятків організацій. Однак у будь-якому випадку традиційно до системи менеджменту інноваційного проекту належать технічна (науково-технічна) рада і менеджери. Лінійним менеджером системи є технічний директор організації [3, с. 78–79].

Вищий рівень охоплює посаду технічного директора і технічну (науково-технічну) раду, яка розглядає питання цілей проектів, їх поетапну структуру, оцінку доцільності вибору відповідальних виконавців, терміни представлення проміжних результатів, техніко-економічні параметри, оцінку економічної ефективності, обсяг і склад необхідних ресурсів.

Середній рівень складається з менеджера інноваційного проекту, який підпорядковується технічному директору (головному технологу). Він є основною ланкою системи, оскільки на нього покладається відповідальність за досягнення цілей за якістю результатів, термінів їх одержання і ресурсів.

Нижній рівень утворюється з відповідальних виконавців окремих етапів проекту, підпорядкованих менеджерам підрозділів відповідно до своїх посадових положень у лінійно-функціональній структурі. Для виконання проекту необхідно розподілити завдання, виконавців, підпорядкувати й координувати дії груп і підрозділів. Управління інноваціями може передбачати створення спеціальних груп, які стають самостійними учасниками проекту або входять до складу одного з учасників і здійснюють управління реалізацією проекту [1, с. 488].

Менеджерам виробництва на підприємстві інноваційних проектів вищого рівня необхідна інформація як у поточному, так і в пооб'єктному аспектах про стан ресурсів і рівень забезпечення ними підприємства в цілому, про хід виробничо-господарських процесів і операцій, які відбуваються як в окремих структурних підрозділах, так і загалом на підприємстві, що займається інноваціями. Особливо їм важливо мати інформацію про загальний стан виробництва на кожний момент, про стосунки, що склалися між цехами, кон'юнктуру ринку та ін. Система об'єктивного інформування оперативно забезпечує необхідною інформацією менеджерів і цього рівня.

Зауважимо, що основним джерелом для інформування менеджерів і фахівців усіх рівнів є стан ресурсів на об'єкті управління, виробничо-господарська та інша діяльність і первинна інформація, яка в процесі обробки узагальнюється за різними працівниками.

Основні завдання вищих менеджерів організації полягають у формулюванні її місії, цінностей, політики, основних стандартів діяльності, формуванні структури і системи управління у процесі провадження інноваційної діяльності, що характеризується масштабністю, складністю, пріоритетністю стратегічної спрямованості, найбільшим зв'язком із зовнішнім середовищем, розмаїттям, напруженим темпом.

Функції вищих керівників надзвичайно складні, різнопланові, потребують глибоких і різноманітних знань у сфері інновацій, аналітичних здібностей, задатків.

Усі ці навички та задатки необхідно використовувати у сфері управління персоналом на підприємстві, що займається впровадженням інноваційної діяльності задля більш ефективного та раціонального використання всіх наданих ресурсів та економічних відносин. Реалізація ідей в організації повинна бути збалансованою та ієрархічно збудованою, бо саме ці якості будуть відігравати найважливішу роль у розробленні найкращого потенціалу з провадженням інноваційної діяльності.

Таким чином, організація якісного впровадження інноваційного проекту на підприємстві потребує від менеджерів вищої ланки високої компетентності, професіоналізму та креативності, що й буде напрямом подальших досліджень.

Наук. керівн. Томах В. В.

-
- Література:** 1. Краснокутська В. Інноваційний менеджмент : навч. посібн. / Краснокутська В. – К. : КНЕУ, 2003. – 502 с. 2. Инновационный менеджмент : учебн. пособ. / под ред. Оголевой Л. Н. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 238 с. 3. Дорофеев В. Д. Инновационный менеджмент : учебн. пособ. / Дорофеев В. Д., Дресвянников В. А. – Пенза : Изд-во Пенз. гос. ун-та. – 2003. – 189 с. 4. Васильченко П. Г. Современная система управления предприятием / Васильченко П. Г. – М. : ЗЛЮ "Бизнес-школа "Интел-Синтез", 2003. – 320 с. 5. Морозов Ю. П. Инновационный менеджмент : учебн. пособ. – Нижний Новгород : Изд-во ННГУ, 1997. 6. Храмов В. О. Основы управления персоналом : навч.-метод. посібн. / Храмов В. О., Бовтрук А. П. – К. : МАУП, 2001. – 112 с.